

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ В АПРОКСИМАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС У СФЕРІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

EuropeAid/135825/DH/SER/UA

ЗВІТ ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ № 2

Том перший: Звіт про адміністративні заходи

Жовтень 2016 року

Контракт на надання послуг № 2015/357-205

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект виконується компанією «EPTISA Servicios de Ingeniería S.L.» у консорціумі з ВЕГО «МАМА-86» та «Environmental Institute s.r.o.»

Назва Проекту:	«Підтримка України в апроксимації законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища»
Номер Проекту:	EuropeAid/135825/GH/SER/UA
Країна:	Україна
Партнери Проекту:	Консорціум на чолі з ЕПТІСА
Назва:	«EPTISA Servicios de Ingenieria, S.L.»
Адреса:	вул. Еміліо Муньоса, 35-37, 28037, Мадрид, Іспанія
Тел.:	+34 915 949 500
Факс:	+34 914 465 546
Ел. пошта:	eptisa@eptisa.com
Контактна особа:	_____
Підписи:	_____

Дата початку Проекту: 1 жовтня 2015 року

Дата складання звіту: 1 жовтня 2016 року

Період звітування: 1 квітня 2016 року — 30 вересня 2016 року

Автор звіту: Арунас Кундротас, керівник Проекту
За підтримки ключових експертів:
Дмитра Скрильнікова, Елеонори Барткової, Яна Шеффера

ПІБ, підпис, дата
Команда МО ЄС
.....
Представництво ЄС
.....
Куратор Проекту ЄС
.....

Опубліковано у 2016 році

За зміст цієї публікації виключну відповідальність несе ЕПТІСА та її партнери за консорціумом, і він жодним чином не може тлумачитися як позиція Європейського Союзу.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР І СКОРОЧЕНЬ.....	IV
Короткий огляд ПРОЕКТУ	VI
1. Стислий опис.....	8
2. Хід виконання ПРОЕКТУ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ.....	11
2.1 Діяльність за компонентом з «горизонтального» законодавства	11
2.2 Діяльність за компонентом з управління водними ресурсами	15
2.3 Діяльність за компонентом з охорони довкілля	23
2.4 Інша діяльність.....	27

ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР І СКОРОЧЕНЬ

Скорочення	Значення
УА	Угода про асоціацію
УА/ПВЗВТ	Угода про асоціацію з поглибленою і всеосяжною зоною вільної торгівлі
ДРР	Дорадча рада реформ
Проект «АРЕНА»	Проект «Підтримка України в апроксимації законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища»
ЗРПЗЗ	Зони ризику потенційно значного затоплення
ОЗ	Організація-замовник
ЦСЕ	Центральна та Східна Європа
КМУ	Кабінет Міністрів України
ГО	Громадська організація
ПІКД	План імплементації конкретної директиви
ДПД	
(Директива про питну воду)	Директива Ради № 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною (Директива про питну воду)
ЕК	Європейська Комісія
ВКР	Виконавчий комітет реформ
ОВД	Оцінка впливу на довкілля
Проект «EMBLAS»	Проект «Удосконалення екологічного моніторингу Чорного моря»
ЄІС	Європейський інструмент сусідства
ЄІСП	Європейський інструмент сусідства та партнерства
Проект «EPIRB»	Проект «Захист довкілля міжнародних річкових басейнів»
ЄС	Європейський Союз
Представництво о ЄС	Представництво Європейського Союзу
СПС	Сприятливий природоохоронний статус
ДП (Директива про повені)	Директива № 2007/60/ЄС Європейського парламенту і Ради ЄС про оцінку і управління ризиками, пов'язаними з повеннями (Директива про повені)
ГЕФ	Глобальний екологічний фонд
ГІС	Географічна інформаційна система
УМЦ ДСНС	Український гідрометеорологічний центр Державної служби з надзвичайних ситуацій
МКЗРД	Міжнародна комісія із захисту ріки Дунай
МФО	Міжнародні фінансові організації
КУВР	Комплексне управління водними ресурсами
КЕ	Ключовий експерт
МАПП	Міністерство аграрної політики та продовольства України
МЕРТ	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
МЕПР	Міністерство екології та природних ресурсів України
МЗС	Міністерство закордонних справ України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
Мін'юст	Міністерство юстиції України
ПЗ	Протоколи зустрічей і засідань
Мінрегіон	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
РДМС (Рамкова Директива про	Директива № 2008/56/ЄС Європейського парламенту і Ради, що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища (Рамкова

морську стратегію)	Директива про морську стратегію)
НПД	Національний план дій
ДН	Директива про нітрати Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля
НСНОД	
ДЕС	Державна екологічна стратегія
НУО	Неурядова організація
НКЕ	Неключовий експерт
ТЗН	Територія, що наражається на ризик забруднення нітратами
ОЕСР	Організація економічного співробітництва і розвитку
ОБСЕ	Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОКВ	Об'єктивні показники, що піддаються кількісному визначенню
ПОРЗ	Попередня оцінка ризику затоплення
Програма «PPRD-EAST»	Програма з попередження, готовності та реагування на природні та техногенні катастрофи в країнах Східного партнерства
PR	Взаємодія з громадськістю
РВПЗ	Реєстр викидів і переміщення забруднювачів
РРБ	Район річкового басейну
ПУРБ	Плани управління річковими басейнами
СПТ	Спеціальні природні території, призначені для збереження біорізноманіття в оселищах
ДАВР	Державне агентство водних ресурсів
СБП	Секторальна бюджетна підтримка
КК	Керівний комітет
СЕО	Стратегічна екологічна оцінка
ДЕІ	Державна екологічна інспекція
ПЗЗО	План залучення заінтересованих осіб
СПЗТ	Спеціальні природно-заповідні території
ТД	Технічна допомога
ПВ	Підлягає визначенню
КП	Керівник Проекту
ТЗ	Технічне завдання
ПРООН	Програма розвитку ООН
ЄЕК ООН	Європейська економічна комісія ООН
ЮНІДО	Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку
ДОМСВ	
(Директива про очищення міських стічних вод)	Директива Ради № 91/271/ЄЕС про очищення міських стічних вод (Директива про очищення міських стічних вод)
СБ	Світовий банк
рд	Робочі дні
ВРД (Водна рамкова директива)	Директива № 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики (Водна рамкова директива)
РГ	Робоча група

КОРОТКИЙ ОГЛЯД ПРОЕКТУ

Назва Проекту	«Підтримка України в апроксимації законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища»
Номер Проекту	EuropeAid/135825/DH/SER/UA
Загальна мета Проекту	Загальна мета Проекту полягає у сприянні апроксимації законодавства України до законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища на виконання Угоди про асоціацію (статті 360–366 і Додаток XXX) і відповідних рамкових документів щодо апроксимації екологічного законодавства України.
Основна діяльність	<p><u>Для всіх трьох компонентів:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз апроксимації та стислий план пропонуваніх змін до законодавства • Інституційний аналіз та План залучення заінтересованих осіб • Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства та підтримка розробки нових законодавчих актів (принаймні 20) • Підтримка під час обговорень • Потреби у навчанні та план тренінгів • Профільні робочі групи • Навчальні поїздки • Навчальні семінари • Пілотні проекти <p><u>Компонент з «горизонтального» законодавства:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • План дій з імплементації горизонтальних директив • Додаткова підтримка у виконанні вимог Додатка XXX <p><u>Компонент з управління водними ресурсами (додатковий):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Посилення участі у Міжнародній комісії із захисту ріки Дунай та Чорноморській комісії • Законодавче визначення територіально-гідрографічних одиниць країни • Відповідне законодавство, яким визначається басейнове управління водних ресурсів • Попередня оцінка ризику затоплення • Визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами • План дій для територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами <p><u>Компонент з охорони довкілля (додатковий):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка видів птахів, які потребують здійснення спеціальних заходів зі збереження • Система моніторингу стану видів флори і фауни та оселищ, що підлягають збереженню та охороні • Запровадження режиму захисту видів флори і фауни під загрозою вимирання • Створення механізму просування просвіти та загального інформування громадськості

Цільові групи та основні зацікавлені особи	Головну цільову групу Проекту становлять міністерства та інші установи, які відповідають за апроксимацію законодавства ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища. Безпосереднім вигодонабувачем Проекту від імені Уряду України є Міністерство екології та природних ресурсів України.
Дата початку діяльності Проекту:	1 жовтня 2015 року
Тривалість Проекту:	36 місяців

1. СТИСЛИЙ ОПИС

Як і було передбачено планом робіт на другий проміжний період із квітня по вересень 2016 року, діяльність переважно здійснювалася в таких напрямках:

- Завершення планування транспозиції;
- Початок розробки текстів законодавчих актів;
- Здійснення інституційного аналізу
- Підтримка під час обговорень проектів законодавчих актів, зокрема, у секторах «горизонтального» законодавства та управління водними ресурсами;
- Проведення тренінгів у рамках компонента з управління водними ресурсами та компонента з охорони довкілля;
- Підтримка в організації діяльності робочих груп;
- Підготовча робота за окремими компонентами у напрямку підготовки проектів законодавчих актів, впровадження заходів, пов'язаних із реалізацією пілотних проектів, зокрема, за компонентами з охорони довкілля та управління водними ресурсами.

Основні результати, досягнуті протягом звітного періоду, включають:

- Транспозиція:
  - Короткий план нормотворчої діяльності обговорено та оновлено з урахуванням отриманих зауважень;
  - Законодавче обґрунтування необхідності прийняття 20 законодавчих актів;
  - Проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доступу до екологічної інформації» (внесення змін до ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. №1264-12, ЗУ «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI та ЗУ «Про інформацію» від 02.10.2011 р. № 2657-XII);
  - Аналітична записка щодо категорій поверхневих вод в Україні (довідковий документ для розробки Наказу про встановлення меж);
  - Проект Наказу МЕРП «Про визначення меж річкових басейнів, суббасейнів та районів річкових басейнів річок у межах річкових басейнів»;
  - Проект Методології попередньої оцінки ризику затоплення;
  - Проект змін до Наказу МОЗ «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
  - Проекти додатків до Оселищної та Пташиної Директив ЄС:
    - Проекти переліків за Додатками I, II видів птахів, що зустрічаються в Україні, та перелітних видів птахів, що зустрічаються в Україні;
    - Проекти переліків видів рослин і тварин та оселищ за Додатками I, II, IV, V;
  - Надання підтримки МЕРП у процесі переговорів, погодження і затвердження проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та проекту Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», у тому числі й підтримка необхідного зв'язку з Верховною Радою, а також організація круглого столу, що відбувся 20 вересня 2016 року, і підготовка допоміжних матеріалів;
  - Надання підтримки МЕРП і ДАВР у процесі переговорів, погодження і затвердження проекту Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу

України на підтримку транспозиції вимог Водної рамкової директиви та Директиви про затоплення.

- Інституційна співпраця:
  - Підтримка у створенні робочих груп з питань затоплення (Державна служба України з надзвичайних ситуацій) і підгруп з питань імплементації Водної рамкової директиви, Директиви про нітрати та Рамкової директиви про морську стратегію (Міністерство екології та природних ресурсів) і підтримка у проведенні засідань відповідних робочих груп;
  - Проект оцінки інституційних прогалів для 4 горизонтальних директив;
  - Проект огляду ситуації в секторі за результатами інституційного аналізу (сектор управління водними ресурсами): висновки та запропоновані заходи, у тому числі інституційний аналіз для цілей імплементації шести директив у секторі управління водними ресурсами (Водної Рамкової директиви, Директиви про затоплення, Рамкової директиви про морську стратегію, Директиви про очищення міських стічних вод, Директиви про питну воду, Директиви про нітрати);
  - Проект Звіту про результати інституційного аналізу в секторі охорони довкілля;
  - Підтримка участі призначених експертів у засіданнях 7 експертних груп.
- Навчальні заходи:
  - Впроваджено навчальну програму в секторі управління водними ресурсами, включно з підготовкою та проведенням чотирьох семінарів/тренінгів щодо Водної рамкової директиви та Директиви про затоплення:
    - у західних областях України (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька) — у Львові, 12–13 квітня 2016 року;
    - у східних областях України (Донецька, Луганська, Харківська, Полтавська, Дніпропетровська) — у Слов'янську, 24–25 травня 2016 року;
    - у південних областях України (Одеська, Херсонська, Миколаївська, Запорізька, Кіровоградська, Вінницька, Хмельницька) — в Одесі, 13–14 вересня 2016 року;
    - у північних областях України (Київська, Житомирська, Черкаська, Чернігівська, Сумська) — у Чернігові, 27–28 вересня 2016.
  - Навчальні матеріали — Керівні документи № 2, 4, 5, 10 у складі Спільної стратегії імплементації Водної рамкової директиви перекладено на українську мову;
  - Підготовлено та проведено семінар на тему «Посилення імплементації Дунайської конвенції» у травні 2016 року в Києві;
  - Підготовлено та проведено перший семінар «Основні принципи імплементації директив Європейського Союзу в секторі «Охорона природи» у національному природному парку «Олешківські піски», Херсонська область, 13–15 квітня 2016 року;
  - Підготовлено та проведено другий семінар «Імплементація Оселищної Директиви Європейського Союзу: оселища та флора» в Новгороді-Сіверському, Чернігівська область, 14–16 червня 2016 року;
  - Підготовлено та проведено третій семінар «Імплементація Оселищної Директиви Європейського Союзу: Фауна» для таких областей: Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Чернівецька, Хмельницька та Вінницька, 27–29 вересня 2016 року в м. Яремче.
  - Звіти про всі тренінги, у тому числі моніторинг результатів навчальних заходів з використанням анонімних анкет.

- Пілотні проекти:
  - Проект ТЗ для Пілотного проекту W1: Розробка геопорталу «Водні ресурси України»
  - Проект ТЗ для Пілотного проекту W2: Створення програми гідроморфологічного моніторингу («Гідроморфологічний моніторинг від епізодичного до операційного»);
  - Проект ТЗ для пілотного проекту у сфері охорони довкілля, у тому числі необхідна методологія картування та створення бази даних оселищ.
- Заходи з комунікацій та підвищення рівня обізнаності громадськості:
  - Внесено зміни до Плану заходів з комунікацій та підвищення рівня обізнаності громадськості;
  - Надано підтримку в організації Дня Дунаю 2016, який є основним громадським заходом МКЗД;
  - Брошура, яка роз'яснює вимоги щодо CEO та ОВД і основні положення проектів ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстр. № 3259) і «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009 а-д), для круглого столу у Верховній Раді;
  - Інформація доступна на веб-сайті Проекту «APENA», прес-релізи для 2 заходів.
- 15%-ий компонент:
  - Потенційна тематика (транспозиція законодавчого акту, який включає дозвільні вимоги, ґрунтуючись на Директиві про промислові викиди), висловлена в ході засідання Керівного комітету 28 квітня 2016 року. Не передбачено подальших дій Міністерством (має відношення до Проекту SIDA IPPC)
  - Наряду з планування було організовано в Міністерстві 17 травня 2016 року. Щоб продовжити процес, Проектом APENA було запропоновано організувати зустріч Робочої групи на початку червня, на якій будуть представлені результати Проекту SIDA та походжено підхід до апроксимації директиви. Зустріч не було організовано.
  - Подальші питання, стосовно 15%-ого компоненту, були обговорені в ході наради з планування в Міністерстві 5 липня 2016 року, була виражена думка щодо прискорення прийняття рішення про 15% компонент.
  - Проект APENA залишається при своїй думці, що збільшення кількості розроблення законодавчих актів по трьох основних компонентах – це краще рішення, ніж додавання додаткового сектора в рамках Проекту;

Проведено процедуру відбору неключових короткострокових експертів, і відібрано експертів на такі посади:

- Міжнародний неключовий експерт з питань картування та створення бази даних оселищ;
- Старший місцевий неключовий експерт із комунікацій та підвищення рівня обізнаності громадськості.

Докладна інформація про заходи та результати наведена далі в цьому Звіті, а також у томі другому Звіту про хід виконання Проекту № 2 (додатки).

2. ХІД ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

2.1 Діяльність за компонентом з «горизонтального» законодавства

Діяльність 2.1.1 Аналіз апроксимації та стислий план пропонованих змін до законодавства

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Короткий план нормотворчої діяльності (КПНД) за чотирма горизонтальними директивами були розповсюджені та представлені відповідній робочій групі (групам);
- З відповідними РГ було обговорено проекти КПНД для імплементації положень Директиви щодо участі громадськості та Директиви про публічний доступ до екологічної інформації;
- КПНД опубліковано на веб-сайті Проекту APENA.

Результати:

- КПНД за чотирма горизонтальними директивами були розповсюджені та представлені відповідній робочій групі (групам) (КПНД опубліковано на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/images/documents/BLPs.pdf>).

Діяльність завершено.

Діяльність 2.1.2 Інституційний аналіз та План залучення заінтересованих осіб (ПЗЗО)

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Після першого читання у Верховній Раді було проведено аналіз заінтересованих осіб для проектів ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» і «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Здійснено оцінку інституційних прогалин для 4 директив.

Результати:

- Оцінка інституційних прогалин для 4 директив.
- Аналіз заінтересованих осіб для проектів ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» і «Про оцінку впливу на довкілля».

Діяльність 2.1.3 Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства та підтримка розробки 4 нових законодавчих актів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Розроблено чотири проекти обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства (пояснювальна записка) для чотирьох нових законодавчих актів на основі КПНД та таблиць відповідності;
  - Пояснювальна записка для проекту ЗУ про внесення змін до ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. №1264-12, ЗУ «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI та ЗУ «Про інформацію» від 02.10.2011 р. № 2657-XII
  - Пояснювальна записка для Постанови КМУ щодо внесення змін до Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля, затвердженого Постановою КМУ від 29 червня 2011 року № 771;

- Пояснювальна записка для Постанови КМУ щодо Процедури моніторингу результатів імплементації національних планових документів з охорони довкілля, у тому числі охорони здоров'я;
- Пояснювальна записка для Постанови КМУ щодо затвердження критеріїв визначення необхідності оцінки впливів на довкілля у разі змін у діяльності та об'єктах, які підлягають оцінці впливів на довкілля.
- Проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доступу до екологічної інформації» (внесення змін до ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. №1264-12, ЗУ «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI та ЗУ «Про інформацію» від 02.10.2011 р. № 2657-XII) було розроблено та представлено відповідній РГ (27 вересня 2016 року). Заплановано проект другого законодавчого акту — про внесення змін до Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля, затвердженого Постановою КМУ від 29 червня 2011 № 771 — було відкладено у зв'язку зі змінами, пов'язаними із проектом ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля». Як і планувалося, цей нормативно-правовий акт має також врегулювати процедуру участі громадськості в ході ОВД і СЕО. На основі зауважень депутатів кілька термінів у проекті ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», які стосуються участі громадськості, було змінено.

Результати:

- Законодавче обґрунтування для чотирьох актів «горизонтального» законодавства (том другий, додаток 1,1);
- Проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доступу до екологічної інформації» (внесення змін до ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. №1264-12, ЗУ «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI та ЗУ «Про інформацію» від 02.10.2011 р. № 2657-XII) було розроблено та представлено відповідній РГ (том другий, додаток 1,2).
- Протоколи засідань РГ.

Подальша підготовка СПЗ залежатиме від рішення щодо кількості законодавчих актів, які мають бути розроблені в рамках Проекту APENA.

Діяльність 2.1.4 Підтримка під час обговорень

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Підтримка МЕПР у процесі переговорів, погодження та затвердження проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та проекту Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» на підтримку транспозиції вимог директив про ОВД та СЕО шляхом ухвалення цих законодавчих актів;
- Участь у засіданнях Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України, на яких обговорювався проект Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та проект Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (14 червня 2016 року, 21 вересня 2016 року) і надання підтримки у ході переговорів. У результаті обидва проекти були схвалені Комітетом з питань екологічної політики Верховної Ради України та рекомендовані ним до першого та другого читань;
- Участь у парламентських прес-конференціях, присвячених проекту ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» та проекту ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку», а також спілкування з НУО та іншими заінтересованими особами, щоб забезпечити включення відповідних проектів до порядку денного та позитивні результати голосування;

- Зустрічі та контактування з народними депутатами України Віктором Пинзеником (зустрічі з метою обговорення його думки щодо проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» і розробки змін до проекту, зокрема переліку заходів) та Остапом Єднаком для обговорення зауважень до проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Надання підтримки Секретаріату Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України в підготовці остаточних версій проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та проекту Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» до першого та другого читань, а також надання допомоги з підготовки відповідної супровідної документації (пояснювальних записок, таблиць із коментарями, порівняльних таблиць тощо). Було отримано понад 200 зауважень народних депутатів до проекту ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» і понад 20 — до проекту ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» після їх прийняття у першому читанні;
- 20 вересня 2016 року було проведено круглий стіл для обговорення із заінтересованими особами проектів ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстр. № 3259) і «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009 а-д). Круглий стіл і обговорення експертами проектів згаданих законів відбулися в Парламенті з ініціативи МЕПР і Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та за підтримки Проекту APENA;
- Брошура, яка роз'яснює вимоги щодо СЕО та ОВД і основні положення проектів ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстр. № 3259) і «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009 а-д), була підготовлена та розповсюджена під час круглого столу у Верховній Раді;

Результати:

- Остаточна версія проекту Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», супровідна документація та висновок Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики. Документи доступні за посиланням: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58257;
- Остаточна версія проекту Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», супровідна документація та висновок Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики. Документи доступні за посиланням: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56730;
- Порівняльні таблиці до проекту ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» (доступні за запитом);
- Звіт про результати круглого столу (розміщений на сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/novyny.html>);
- Брошура, підготовлена для круглого столу (розміщена на веб-сайті Проекту APENA http://www.env-approx.org/images/documents/publications/Brochure_eco_007.pdf).

Діяльність 2.1.5 План дій з імплементації горизонтальних директив

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Протягом звітнього періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.1.6. — Потреби у навчанні та план тренінгів — Компонент 1

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Протягом звітного періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.1.7 Активізація діяльності робочих груп з «горизонтального» законодавства

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Були проведені засідання Робочої групи з питань транспозиції та імплементації Директиви щодо участі громадськості та Директиви про публічний доступ до екологічної інформації з метою представлення та обговорення законодавчого обґрунтування та проекту ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доступу до екологічної інформації»;

Результати:

- Протоколи засідань РГ .

Діяльність 2.1.8. Навчальні поїздки

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

Протягом звітного періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.1.9. Навчальні семінари

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

Протягом звітного періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.1.10 Додаткова підтримка у виконанні вимог Додатка XXX

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Потенційна тематика (транспозиція законодавчого акту, який включає дозвільні вимоги, основуючись на Директиві про промислові викиди), висловлена в ході засідання Керівного комітету та в подальшому погоджені (Міністерство надасть матеріали, які мають відношення до Проекту SIDA IPPC). Матеріали не були отримані та Проект не оцінив ситуацію тому сформулював свою точку зору щодо компоненту 4;
- Наряду з планування було організовано в Міністерстві 17 травня 2016 року з заступником Міністра Ганною Вронською, на якій було обговорено ситуацію щодо 15% компоненту. Щоб продовжити процес, Проектом APENA було запропоновано організувати зустріч Робочої групи, на якій будуть представлені результати Проекту SIDA та похіджено підхід до апроксимації директиви. Було погоджено, щоб зустріч буде організовано на початку червня 2016 року. Зустріч не було організовано та ситуація зостається не ясною.
- Народа з планування, організована Міністерством 5 липня 2016 року, була потрібна для прискорення прийняття рішення стосовно 15%-ого компоненту. Проект APENA залишається при своїй думці, що збільшення кількості розроблення законодавчих актів по трьох основних компонентах – це краще рішення, ніж додавання додаткового сектора в рамках Проекту.. Остаточної згоди не досягнуто.

Результати:

Протягом звітного періоду результатів немає. Діяльність перебуває на етапі планування.

Діяльність 2.1.11 Пілотний проект

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

Протягом звітного періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

2.2 Діяльність за компонентом з управління водними ресурсами

Діяльність 2.2.1 Аналіз апроксимації та короткий план нормотворчої діяльності

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- КПНД для шести Директив з управління водними ресурсами (Водної рамкової директиви, Директиви про затоплення, Рамкової директиви про морську стратегію, Директиви про очищення міських стічних вод, Директиви про питну воду, Директиви про нітрати) були представлені/надані та обговорені з учасниками відповідної робочої групи (груп) і мають братися до уваги під час подальшого планування транспозиції Директив з управління водними ресурсами.

Результати:

- КПНД для шести Директив з управління водними ресурсами були представлені відповідній робочій групі (групам) (КПНД опубліковані на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/images/documents/BLPs.pdf>).

Діяльність завершено.

Діяльність 2.2.2 Інституційний аналіз та План залучення заінтересованих осіб (ПЗЗО)

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Проведено інституційний аналіз для шести Директив з управління водними ресурсами (Водної рамкової директиви, Директиви про затоплення, Рамкової директиви про морську стратегію, Директиви про очищення міських стічних вод, Директиви про питну воду, Директиви про нітрати);
- Підготовлено Огляд ситуації в секторі за результатами інституційного аналізу (сектор управління водними ресурсами): висновки та запропоновані заходи.

Результати:

- Огляд ситуації в секторі за результатами інституційного аналізу (сектор управління водними ресурсами): висновки та запропоновані заходи, у тому числі інституційний аналіз для цілей імплементації шести Директив у секторі управління водними ресурсами (Водної Рамкової директиви, Директиви про затоплення, Рамкової директиви про морську стратегію, Директиви про очищення міських стічних вод, Директиви про питну воду, Директиви про нітрати) Робота продовжується. Буде завершена в третьому звітному періоді після обговорення з відповідними установами.

Діяльність 2.2.3 Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства та підтримка розробки 10 нових законодавчих актів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Було розроблено законодавче обґрунтування для таких десяти законодавчих актів, спрямованих на транспозицію шести директив у секторі управління водними ресурсами:

- Пояснювальна записка наказу МЕПР щодо визначення меж річкових басейнів, суббасейнів та районів річкових басейнів у межах річкових басейнів;
  - Пояснювальна записка наказу МЕПР щодо затвердження методології визначення поверхневих і підземних водних тіл;
  - Пояснювальна записка наказу МЕПР щодо затвердження методології класифікації поверхневих водних тіл на основі їхнього екологічного та хімічного стану;
  - Пояснювальна записка наказу МЕПР щодо затвердження методології класифікації підземних водних тіл на основі їхнього екологічного та хімічного стану;
  - Пояснювальна записка постанови КМУ щодо Процедури розробки та ухвалення програми моніторингу поверхневих та підземних вод;
  - Пояснювальна записка наказу Міністерства внутрішніх справ про затвердження Методології попередньої оцінки ризику затоплення;
  - Пояснювальна записка наказу МЕПР щодо затвердження Методології визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами;
  - Пояснювальна записка наказу МОЗ про внесення змін до Наказу МОЗ «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
  - Пояснювальна записка для ЗУ про внесення змін до ЗУ «Про питну воду та питне водопостачання»;
  - Пояснювальна записка для Морської стратегії / змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.1998 р. № 1057 «Про затвердження Концепції охорони та відтворення навколишнього природного середовища Азовського і Чорного морів».
- Розроблено проект змін до Наказу МОЗ «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Результати:

- Законодавче обґрунтування для 10 законодавчих актів у секторі управління водними ресурсами (том другий, додаток 2,2);
- Проект змін до Наказу МОЗ «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (том другий, додаток 2,3).

Подальша підготовка КПНД залежатиме від рішення щодо кількості законодавчих актів, які мають бути розроблені в рамках Проекту APENA.

Діяльність 2.2.4 Підтримка під час обговорень

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Надання підтримки МЕПР та ДАВР у процесі ухвалення Парламентом проекту Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України (№ 3603) (транспозиція вимог Водної рамкової директиви та Директиви про затоплення) у першому читанні. 19 травня 2016 року Парламент України прийняв у першому читанні проект Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України.
- Надання підтримки МЕПР та ДАВР у процесі обробки змін до проекту Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України (№ 3603), запропонованих народними депутатами після першого читання;

- Надання підтримки МЕПР та ДАВР у процесі ухвалення Комітетом ВРУ з питань екологічної політики проекту Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України (№ 3603) для його ухвалення у другому читанні;
- Участь у засіданні (07 липня 2016 року), погоджувальному засіданні (08 липня 2016 року) і в наступних засіданнях Комітету ВРУ з питань екологічної політики (12 липня 2016 року та 21 вересня 2016 року), на яких обговорювався проект Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України (№ 3603) у ході підготовки до другого читання, а також надання підтримки під час переговорів;
- Надання підтримки Мінрегіону у процесі схвалення Комітетом ВРУ з питань екологічної політики проекту Закону України щодо внесення змін до ЗУ «Про питну воду та питне водопостачання» (№ 4582) (транспозиція положень Директиви про очищення міських стічних вод і Директиви про питну воду) для його ухвалення Парламентом у першому читанні;
- Участь у засіданні Комітету ВРУ з питань екологічної політики (14 червня 2016 року), на якому обговорювався проект Закону України щодо внесення змін до ЗУ «Про питну воду та питне водопостачання» (№ 4582) для його ухвалення у першому читанні, а також надання підтримки у процесі переговорів. У результаті проект було схвалено Комітетом ВРУ з питань екологічної політики та рекомендовано ним до першого читання.

Результати:

- Проект Закону України щодо внесення змін до Водного кодексу України (№ 3603) прийнято Парламентом у першому читанні (<http://portal.rada.gov.ua/meeting/stenogr/show/6216.html>).
- Протоколи відповідних засідань Комітету ВРУ з питань екологічної політики (доступні при запиті).
- Порівняльні таблиці та інші матеріали щодо Водного кодексу (доступні при запиті)

Діяльність 2.2.5. Потреби у навчанні та план тренінгів та семінарів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Внесення змін і поправок до плану тренінгів та семінарів, Таблиці 1.1 «Тренінги та семінари на 2016 рік» і Таблиці 2.2 «План тренінгів та семінарів» в рамках компонента з управління водними ресурсами;
- Планування тренінгів та семінарів на 2017 рік.

Результати:

- Навчальний план на 2017 рік (том другий, додаток 2,4, План тренінгів та семінарів розміщений на веб-сайті Проекту APENA http://www.env-approx.org/images/documents/reports/APENA_Training%20plan_f.pdf);
- Оновлена програма семінару з питань імплементації Директиви про очищення міських стічних вод і Директиви про питну воду (том другий, додаток 2.5).

Діяльність 2.2.6 Активізація діяльності робочих груп з питань управління водними ресурсами

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Організація та сприяння створенню робочих груп з питань управління водними ресурсами:
  - За результатами координаційного засідання, ініційованого Проектом APENA для цілей імплементації Директиви про затоплення, було видано Наказ Державної

- служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) від 05.07.2016 р. № 317 щодо створення РГ та затвердження Плану імплементації Директиви 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення на 2016 - 2017 роки;
- ДСНС організувала зустрічі 7 липня та 29 вересня 2016 року з використанням матеріалів Проекту APENA, пов'язаних із розробкою графіків реалізації Плану імплементації, щоб забезпечити участь представників ДСНС у семінарах Проекту APENA в Одесі та Чернігові та створення проекту Методології попередньої оцінки ризику затоплення;
  - У МЕПР створено 3 експертні підгрупи (засідання відбулося 29 липня 2016 року):
    - з питань імплементації Водної рамкової директиви — на чолі з паном Боньом. Експертна група з питань імплементації Водної рамкової директиви має координувати свою діяльність з РГ з Водної рамкової директиви, створеною ДАВР;
    - з питань імплементації Директиви про нітрати — на чолі з пані Шимкус;
    - з питань імплементації Рамкової Директиви про морську стратегію — на чолі з паном Диким.
  - 6 вересня 2016 року відбулася зустріч, організована спільно з РГ ДАВР з Водної рамкової директиви, яка стосувалася таких питань:
    - Надання підтримки в обробці змін до Водного кодексу, запропонованих народними депутатами (див. діяльність 2.2.4);
    - Презентація Аналітичної записки щодо категорій поверхневих вод в Україні та проект наказу МЕПР щодо затвердження меж районів річкових басейнів (див. діяльність 2.2.1 і діяльність 2.2.10).
  - Подальша діяльність, пов'язана зі створенням РГ з питань транспозиції Директиви про питну воду (спільно з Міністерством охорони здоров'я України) і РГ з питань транспозиції Директиви про очищення міських стічних вод. Відповідне рішення буде прийнято після розробки проектів законодавчих актів і виявлення потреби у створенні РГ.

Результати:

- Протоколи засідань, зазначених у відповідних видах діяльності (том другий, додаток 2,6).

Діяльність 2.2.7. Навчальні поїздки

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Визначення можливих тем для навчальної поїздки:
  - Організація сектора управління водними ресурсами країни (основні законодавчі акти, інституційна структура — компетентні органи, створені відповідно до 6 Директив, потенціал моніторингу та впровадження);
  - Основні проблеми, які виникли у процесі апроксимації та імплементації європейського законодавства в секторі управління водними ресурсами, зроблені висновки;
  - Конкретні аспекти:
    - Розробка необхідного національного законодавства (Положення про басейнове управління), яке б поклало на «басейнове управління» функції, передбачені статтею 3 Директиви 91/676/ЄС;
    - Розробка процедури попередньої оцінки ризику затоплення;

- Визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами, і затвердження планів дій для таких територій;
- Попереднє визначення можливого кола країн для здійснення поїздки:
  - Для здійснення навчальної поїздки попередньо запропоновано Литву та Польщу. Дві нові держави-члени ЄС можуть продемонструвати ряд різноманітних методів, підходів і прикладів, які стосуються запропонованих тем.
- Попереднє визначення можливих установ для відвідування:
  - Центральний орган/органи влади, відповідальні за управління водними ресурсами (відповідно до основних тем навчальної поїздки);
  - Регіональний орган/органи влади, відповідальні за управління водними ресурсами (відповідно до адміністративного устрою, або орган управління річковими басейнами);
  - Установа, відповідальна за моніторинг водних ресурсів;
  - Установа, відповідальна за впровадження вимог у секторі управління водними ресурсами;
  - Установа, відповідальна за управління фінансами в секторі управління водними ресурсами;
  - Візити на місця (відповідні установи, як варіант — очисні споруди, станції контролю тощо).
- Запропонована кількість учасників: 10–15 чоловік.

Результати:

- Протягом звітнього періоду результати відсутні. Заходи у рамках цього виду діяльності тривають.

Діяльність 2.2.8. Навчальні тренінги та семінари

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Реалізація програми тренінгів та семінарів в секторі управління водними ресурсами з чотирма семінарами/тренінгами з підвищення розуміння процесу розмежування та типології поверхневих водних тіл відповідно до Водної рамкової директиви та попередня оцінка ризику затоплення (ПОРЗ) відповідно до Директиви про затоплення;
- Підготовка чотирьох семінарів/тренінгів, у тому числі запропонованого переліку учасників, порядку денного, проекту бюджету. Були проведені такі семінари/тренінги:
  - у західних областях України (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька) — у Львові, 12–13 квітня 2016 року;
  - у східних областях України (Донецька, Луганська, Харківська, Полтавська, Дніпропетровська) — у Слов'янську, 24–25 травня 2016 року;
  - у південних областях України (Одеська, Херсонська, Миколаївська, Запорізька, Кіровоградська, Вінницька, Хмельницька) — в Одесі, 13–14 вересня 2016 року;
  - у північних областях України (Київська, Житомирська, Черкаська, Чернігівська, Сумська) — у Чернігові, 27–28 вересня 2016.
- Проведення Блоку тренінгів А. Водна рамкова директива та Директива про затоплення, діяльність 2.2.3, 2.2.10, 2.2.12, зокрема:
  - Стислі лекції про теорію та належну практику у країнах ЄС, у тому числі вимоги УА, наведені в Додатку XXX;
  - Огляд правових аспектів, над якими працює проект APENA і які стосуються транспозиції вимог ЄС у секторі управління водними ресурсами;

- Аналіз прикладів і практичні завдання, які враховують ситуацію в Україні та стосуються згаданих вище тем, зокрема вимог Водної рамкової директиви та Директиви про затоплення;
- Встановлення меж районів річкових басейнів і суббасейнів;
- Встановлення меж і типологія водних тіл;
- Встановлення меж істотно модифікованих водойм і штучних водойм;
- Попередня оцінка ризику затоплення тощо.
- Моніторинг впливу навчальних тренінгів та семінарів за допомогою анонімних анкет і підготовка аналізу відповідей для звітів про семінари/тренінги.
- Підготовка та проведення семінару на тему «Посилення імплементації Дунайської конвенції» у травні 2016 року в Києві (докладнішу інформацію див. в описі діяльності 2.2.9.)

Результати:

- Звіти про семінари/тренінги, презентації тощо (опубліковані на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/zvity.html>);
- Керівництва № 2, 4, 5, 10 у складі Спільної стратегії імплементації Водної рамкової директиви перекладено на українську мову, розповсюджено серед учасників і опубліковано на веб-сайтах МЕРП, ДАВР і Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/pereklady.html>).

Діяльність 2.2.9. Посилення участі у Міжнародній комісії із захисту ріки Дунай та Чорноморській комісії

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Підготовча діяльність для проведення семінарів/робочих груп W/1: Семінар «Посилення імплементації Дунайської конвенції» відбувся 19 травня 2016 року. Метою семінару було обговорення ходу імплементації Конвенції про захист ріки Дунай, ролі України як договірної сторони, участі українських експертів, а також погодження підтримки у відповідній сфері з боку Проекту APENA;
- Визначення потреб щодо забезпечення участі призначених експертів у роботі відповідних експертних груп Міжнародної комісії із захисту ріки Дунай і консультативних груп Чорноморської комісії;
- Допомога в підготовці оновленого переліку місцевих експертів, призначених для участі в роботі експертних і цільових груп;
- Участь у зустрічі, організованій головами делегацій 31 серпня 2016 року щодо участі України в діяльності Міжнародної комісії із захисту ріки Дунай (МКЗД) у першій половині 2016 року та планів на другу половину 2016 року, включно з допоміжними заходами, зокрема оцінкою результатів діяльності української делегації у першій половині 2016 року;
- Підтримка участі призначених експертів у роботі відповідних експертних груп з таких питань:
  - Попередження і контроль надзвичайних ситуацій (APC EG), 5–6 квітня 2016 року;
  - Моніторинг та оцінка (MA EG), 19–20 квітня 2016 року;
  - Участь громадськості (PP EG), 21–22 квітня 2016 року;
  - Управління інформацією та ГІС (IMGIS EG), 11–12 травня 2016 року;
  - Захист від повеней, 14–15 вересня 2016 року;
  - Засоби тиску і вимірювання (PM EG), 28–29 вересня 2016 року;
  - НУМО TG, 29–30 вересня 2016 року.

- Підготовка до Дня Дунаю 2016, який є основним публічним заходом МКЗД. Експертами проекту проведено зустрічі з національними експертами МКЗД (з експертною групою з питань участі громадськості) та Басейновим управлінням водних ресурсів річки Тиса для обговорення можливого сприяння Проекту в підготовці до Дня Дунаю 2016 з його використанням як додаткової платформи для інформування широкої громадськості про імплементацію Водної рамкової директиви ЄС та її залучення до цього процесу. Концепція цьогорічного заходу передбачала проведення заходів спільно з угорськими партнерами на спеціально облаштованому понтонному мості через річку Тиса.

Результати:

- Підготовча діяльність для проведення семінарів/робочих груп W/1: 19 травня 2016 року проведено семінар «Посилення імплементації Дунайської конвенції» (матеріали доступні на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/zvity.html>);
- Підхід Проекту APENA до підтримки діяльності МКЗД в рамках «Посилення імплементації Дунайської конвенції» (входить до звіту про семінар).

Звіт про святкування Дня Дунаю 2016 (опубліковано на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/zvity.html>); Діяльність 2.2.10. Законодавче визначення територіально-гідрографічних одиниць країни, річкових басейнів та районів річкових басейнів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Аналітична записка щодо категорій поверхневих вод в Україні була підготовлена, представлена та в цілому схвалена РГ ДАВР з Водної рамкової директиви;
- Пояснювальна записка та перший проект Наказу МЕРП «Про визначення меж річкових басейнів, суббасейнів та районів річкових басейнів у межах річкових басейнів» розроблено та представлено РГ ДАВР з Водної рамкової директиви.

Результати:

- Проект аналітичної записки щодо категорій поверхневих вод в Україні (том другий, додаток 2,7);
- Проект Наказу МЕРП «Про визначення меж басейнів річок, басейнів приток та районів басейнів річок у межах басейнів річок» (том другий, додаток 2,8);

Діяльність 2.2.11. Відповідне законодавство, яким визначається басейнове управління водних ресурсів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- За результатами інституційного аналізу (див. діяльність 2.2.2), визначено відсутні функції наявних басейнових управлінь та оцінено потреби в доповненні наявного положення про річкові басейни відсутніми елементами, зокрема, такими як:
  - інтеграція різних географічних масштабів;
  - інтеграція політики в різних секторах (сільське господарство, сектор питного водопостачання, промисловість, сектор відпочинку);
  - забезпечення прозорості та залучення громадськості і заінтересованих сторін;
  - механізми забезпечення дотримання;
  - виділення фінансових ресурсів;
  - адаптивність і довгострокове стратегічне планування (ПУРБ).

Результати:

- Протягом звітнього періоду результати відсутні. Заходи у рамках цього виду діяльності тривають.

Діяльність 2.2.12. Попередня оцінка ризику затоплення (ПОРЗ)

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Встановлення та огляд результатів заходів, раніше здійснених у цій сфері (Програма PPRD, фаза I, ініціатива ПРООН «Довкілля та безпека» (ENVSEC));
- Встановлення наявності та доступності даних про затоплення (спільно з Українським гідрометеорологічним інститутом) відповідно до вимог РГ з питань Директиви про затоплення;
- Розробка методології ПОРЗ відповідно до пояснювальної записки. Проект Методології ПОРЗ представлено РГ з питань Директиви про затоплення;
- Розробка проекту Наказу Міністерства внутрішніх справ про затвердження методології попередньої оцінки ризику затоплення та представлення її на розгляд РГ з питань Директиви про затоплення.

Діяльність продовжуватиметься в наступному звітньому періоді відповідно до робочого плану.

Результати:

- Проект методології ПОРЗ (том другий, додаток 2,9).

Діяльність 2.2.13. Визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Надання підтримки у створенні РГ з питань імплементації Директиви про нітрати;
- Розробка проекту пояснювальної записки Методології визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами, Наказу МЕПР.

Результати:

- Пояснювальна записка Методології визначення територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами, Наказ МЕПР (том другий, додаток 2,2).

Діяльність 2.2.14 Плани дій для територій, що наражаються на ризик забруднення нітратами

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

Результати:

- Протягом звітнього періоду результати відсутні. Заходи у рамках цього виду діяльності тривають.

Діяльність 2.2.15. Пілотний проект

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Підготовка Технічного завдання для двох пілотних проектів у секторі управління водними ресурсами та проведення консультації з вигодонабувачами.

Результати:

- Проект ТЗ для Пілотного проекту W1: Розробка геопорталу «Водні ресурси України»
- Проект ТЗ для Пілотного проекту W2: Створення програми гідроморфологічного моніторингу («Гідроморфологічний моніторинг від епізодичного до операційного»).

2.3 Діяльність за компонентом з охорони довкілля

Діяльність 2.3.1. Аналіз апроксимації та короткий план нормотворчої діяльності

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- КПНЗ для імплементації двох директив у секторі охорони довкілля були надані вигодонабувачу та обговорені;
- КПНЗ опубліковані на веб-сайті Проекту APENA;
- До КПНЗ внесені зміни за погодженням (доопрацювання).

Результати:

- Протоколи засідань (том другий, додаток 3,1)
- Погоджено транспозиційний підхід для Пташиної та Оселищної Директив (том другий, додаток 3.2)
- Остаточний варіант КПНЗ для імплементації Пташиної та Оселищної Директив ЄС (опубліковано на веб-сайті Проекту APENA <http://www.env-approx.org/images/documents/BLPs.pdf>)

Діяльність 2.3.2. Інституційний аналіз та План залучення заінтересованих осіб (ПЗЗО)

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Інституційний аналіз ґрунтується на відповідях на запитання анкети, підготовленої в березні 2016 року. Анкету поділено на шість частин за основними заінтересованими особами: 1) Міністерство екології та природних ресурсів, 2) агентство з охорони природи, 3) адміністрації природоохоронних територій, 4) обласні та місцеві органи влади, 5) науково-дослідні установи і 6) НУО відповідно до Посібника з імплементації екологічного законодавства ЄС (2013) для сектора охорони довкілля. Запитання зосереджувалися на 6 ролях і 22 видах діяльності, необхідних для успішної імплементації директив у секторі охорони довкілля. Усього було отримано та проаналізовано 68 анкет (80 % — адміністрації природоохоронних територій та обласні і місцеві органи влади, 14 % — науковці та 6 % — представники НУО). Огляд результатів дає уявлення про слабкі та сильні сторони відповідних заінтересованих сторін, виявлені прогалини та запропоновані рішення;
- Розроблено та представлено проект Звіту про результати інституційного аналізу в секторі охорони довкілля;

Результати:

- Проект Звіту про результати інституційного аналізу в секторі охорони довкілля (том другий, додаток 2,3).

Діяльність 2.3.3. Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства та підтримка розробки 6 нових законодавчих актів

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Подальше обговорення підходу до розробки нового законодавства з метою транспозиції Директив в секторі охорони довкілля;

- Досягнуто згоди та розпочато розробку нового закону про оселища (або про оселища та види рослин і тварин);
- Розроблено проекти додатків про оселища та види рослин і тварин.

Результати:

- Погоджено транспозиційний підхід для Пташиної та Оселищної Директив (том другий, додаток 3,2);
- Проект додатків (том другий, додатки 30,4 та 3,5)

Діяльність 2.3.4. Підтримка під час обговорень

Протягом звітнього періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.3.5. Потреби у навчанні та план тренінгів та семінарів

Діяльність завершено.

Діяльність 2.3.6. Активізація діяльності робочої групи з питань охорони довкілля

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- 5 квітня 2016 року відбулося засідання робочої групи — презентація проектів додатків з переліком видів до директив про оселища та захист птахів, обговорення змін до законодавства про охорону довкілля;
- 20 липня 2016 року відбулося засідання робочої групи — погодження підходу до розробки проекту нового закону про оселища (або про оселища та види рослин і тварин) і внесення змін до інших законодавчих актів, у тому числі до Закону України «Про екологічну мережу України» (до екологічної мережі входять об'єкти мережі «Natura 2000» та Смарагдової мережі).

Результати:

- 2 засідання РГ з охорони довкілля, протоколи засідань (том другий, додаток 3,1).

Діяльність 2.3.7. Навчальні поїздки

Протягом звітнього періоду жодна діяльність не планувалася та не здійснювалася.

Діяльність 2.3.8. Навчальні тренінги та семінари

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Перший семінар «Основні принципи імплементації директив Європейського Союзу в секторі «Охорона природи» у національному природному парку «Олешківські піски», Херсонська область, 13–15 квітня, 31 учасник з відділів охорони довкілля майже всіх областей України. Перша сесія щодо Директиви про захист птахів, роз'яснення основних статей, зазначення важливих видів птахів і приклади імплементації у державах-членах ЄС. Друга сесія стосувалася Оселищної Директиви та мала таку саму структуру, як і попередня сесія. Кожна сесія завершувалася практичними завданнями для учасників, які порівнювали поточну ситуацію в секторі охорони довкілля із запропонованою моделлю в ЄС. Третя сесія роз'яснювала процес створення мережі «Natura 2000» із прикладами держав-членів ЄС. Другий день розпочався четвертою сесією із роз'ясненням поняття «сприятливий природоохоронний статус» і того, як його досягти за допомогою планування і моделей управління та моніторингу. В обід була польова

робота на базі національного природного парку «Олешківські піски». Увазі учасників було представлено визначення оселищ відповідно до Додатка I та практичний підхід до картування оселищ. Третій день розпочався п'ятою сесією щодо стратегічної екологічної оцінки/оцінки впливу на довкілля, після чого відбулася шоста сесія, присвячена стану імплементації директив ЄС в секторі охорони довкілля. Протягом цієї сесії учасникам роздали анкети щодо інституційного аналізу сектора охорони довкілля та шаблон оцінювання для отримання зворотного зв'язку;

- Другий семінар «Імплементація Оселищної Директиви Європейського Союзу: оселища та флора» пройшов у Новгороді-Сіверському, Чернігівська область 14–16 червня 2016 року. Його відвідали понад 36 учасників із МЕПР, університетів, наукових кіл і НУО зі східних областей України. Усім учасникам заздалегідь були надані порядок денний, усі презентації (перекладені на українську), форми для картування оселищ, карта території, стисла методика картування оселищ, а також публікація щодо директив про оселища та захист птахів. Перша сесія зосереджувалася на створенні реєстру видів рослин — були представлені види рослин, зазначені в Додатках II, IV і V, які зустрічаються на території України, а також карти їх поширення. Друга сесія була вступом до основної теми тренінгу та пояснювала поняття оселищ — визначення, підхід до картування та оцінка даних. Третя сесія продемонструвала, як дані про оселища можуть вплинути на створення мережі «Natura 2000». Другий день розпочався зі вступу до практичного завдання з картування оселищ — роз'яснення завдань і організація груп з картування. Учасників розділили на три групи на чолі з досвідченими міжнародними експертами з картування оселищ. Завдання було виконано за 4 години — здійснено картування пілотної ділянки площею 55 га. Завершивши практичне завдання з картування, учасники ввели дані в бета-версію бази даних про оселища. Після ведення даних були отримані перші результати у формі карти оселищ пілотної ділянки. Третій день — четверта сесія стосувалася поняття «сприятливий природоохоронний стан» і того, як його досягти за допомогою планування і моделей управління та моніторингу. У ході останньої сесії учасникам було запропоновано підхід до моніторингу та звітування, що є обов'язком держав-членів. Протягом цього дня також проводився аналіз інституційних проблем за допомогою анкет із запитаннями для інституційного аналізу в секторі охорони довкілля. Зворотний зв'язок учасників забезпечувався за допомогою анкет оцінювання;
- Третій семінар «Імплементація Оселищної Директиви Європейського Союзу: Фауна» для областей: Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Чернівецької, Хмельницької та Вінницької. Дата події: 27–29 вересня 2016 року, м. Яремче. Тренінг спрямований на поглиблення розуміння стандартів ЄС у сфері збереження оселищ і тварин, що мають важливе значення для суспільства, а також створення реєстру видів тварин — видів, згаданих у Додатках II, IV, V, і їхніх оселищ, що зустрічаються на території України, згідно з Директивою 92/43/ЄС від 21 травня 1992 року. До участі в семінарі запрошені представники західних областей України, Міністерства екології та природних ресурсів України, а також представники інститутів/університетів і науково-дослідних установ Національної академії наук України.

Результати:

- Проведено згадані вище семінари;
- Звіти про семінарів (опубліковані на веб-сторінці Проекту APENA <http://www.env-approx.org/index.php/ua/zvity.html>),

Діяльність 2.3.9. Оцінка видів птахів, які потребують здійснення заходів зі збереження та охорони

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Переглянуто і вдосконалено переліки за Додатками I, II видів птахів, що зустрічаються в Україні, і перелітних видів птахів, що зустрічаються в Україні;
- Розпочато оцінку виявлених популяцій птахів.

Результати:

- Розширені переліки за Додатками I, II видів птахів, що зустрічаються в Україні, та перелітних видів птахів, що зустрічаються в Україні (том другий, додаток 3,4);

Діяльність 2.3.10. Система моніторингу стану видів флори і фауни та природних середовищ їх існування, що підлягають збереженню та охороні

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Розробка проектів переліків оселищ і видів рослин і тварин за Додатками I, II, IV та V, що зустрічаються на території України (також буде використовуватись у діяльності 2.3.3 «Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства 6 нових законодавчих актів»);

Результати:

- Проекти переліків видів рослин і тварин та оселищ за Додатками I, II, IV, V (том другий, додаток 3,5).

Діяльність 2.3.11. Запровадження режиму захисту видів флори і фауни під загрозою вимирання (включено до Діяльності 2.3.3 Обґрунтування необхідності внесення змін до законодавства та підтримка розробки 6 нових законодавчих актів).

Протягом звітного періоду жодна діяльність не здійснювалася.

Діяльність 2.3.12. Створення механізмів просування просвіти та загального інформування громадськості

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Внесено зміни до Плану заходів з комунікацій та підвищення рівня обізнаності, зокрема включено матеріали, необхідні для сприяння навчанню та інформуванню широкої громадськості в рамках компонента з охорони довкілля, у тому числі:
  - буклет (A4) про нові законодавчі акти з метою їх просування в Парламенті;
  - Керівництво з екологічної освіти (оселища та їх мешканці): Керівництва містять набір карток, за допомогою яких діти в активній формі отримують інформацію про те, що таке солоні болота / материкові піщані дюни, як вони утворюються, про пристосування рослин і тварин до умов солоних боліт / материкових піщаних дюн;
  - Підготовлена в рамках Проекту брошура «Моделі управління лучними оселищами» містить огляд конкретних моделей управління, а також оселищ, на які вони поширюються. Крім того, у ній наводиться стислий опис належних заходів управління та надається інформація про включення оселищ до мережі «Natura 2000».
  - Прес-тур до Пирятинського національного природного парку. Пропонується організувати прес-тур, щоб представити результати пілотного проекту.

- Прес-конференція у Верховній Раді України стосовно імплементації директив про захист птахів і оселища;
- Проведення конкурсу для широкого загалу на найкращу картину / фотографію видів рослин і тварин та оселищ, важливих для ЄС, а також організація виставки;
- Організація щорічного волонтерського квесту з метою захисту видів і оселищ, важливих для ЄС.
- Реклама Всесвітнього дня водно-болотних угідь (2 лютого). Планується видати два календарі: на 2017 рік і на 2018 рік;
- Виготовлення ролл-ап стендів з видами рослин та тварин і оселищ, важливих для ЄС. План тренінгів та семінарів у рамках проекту охоплює 11 природоохоронних територій (див. карту нижче). Для кожної природоохоронної території пропонується створити два мобільних стенди: один стенд присвячений видам рослин і тварин, важливим для ЄС, а інший — оселищам, важливим для ЄС;
- Підготовка / оновлення статей Вікіпедії про імплементацію директив про захист птахів і оселища в Україні

Діяльність 2.3.13. Пілотний проект

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Розробка бази даних ГІС;
- Розробка Методології картування оселищ;
- Тестування Методології та бази даних для картування оселищ у рамках навчального заходу;
- Розробка ТЗ для пілотного проекту.

Результати:

- ГІС/база даних для картування оселищ (том другий, додаток 3,6, знімок екрану)
- Проект Методології картування оселищ (том другий, додаток 3,7)
- ТЗ для пілотного проекту.

2.4 Інша діяльність

Діяльність 2.0: Координація, підтримка і звітність у ході виконання

Конкретні заходи, здійснені протягом звітнього періоду:

- Загальна координація ходу виконання Проекту
- Доопрацювання Звіту про хід виконання Проекту № 1;
- Підготовка Звіту про хід виконання Проекту № 2;
- Підготовка щомісячних інформаційних повідомлень;
- Підготовка щотижневих інформаційних повідомлень про статус законодавчих актів у Раді;
- Підготовка щомісячних інформаційних повідомлень про статус у Раді актів екологічного законодавства;
- Зустрічі з іншими відповідними проектами технічної допомоги.

Результати:

- Звіти, інформаційні повідомлення та інша інформація, надана у встановленому порядку.

Діяльність 2.4.1: Веб-сайт Проекту

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Регулярне оновлення інформації на веб-сайті щодо діяльності Проекту «APENA», включно з таблицями відповідності, стислими планами пропонуванних змін до законодавства, інформацією про події, звітами про тренінги та семінари, інформацією про статус законодавчих актів тощо.

Результати:

- Інформація доступна на веб-сайті Проекту «APENA» (<http://www.env-approx.org/index.php/en/>).

Діяльність 2.4.2: Інформування громадськості та промо-матеріали

Конкретні заходи, здійснені протягом звітного періоду:

- Вибір експерта з питань комунікації;
- Перегляд та оновлення Плану заходів з комунікацій та підвищення рівня обізнаності громадськості;
- Організація інформаційно-роз'яснювальних і промо-заходів, у тому числі Дня Дунаю, кампанії з формування позитивного сприйняття проектів законодавчих актів (про ОВД, СЕО та внесення змін до Водного кодексу, які наразі перебувають у ВРУ) щодо транспозиції положень директив ЄС, відповідні прес-релізи.

Результати:

- План заходів з комунікацій та підвищення рівня обізнаності громадськості (том другий, додаток 4);
- Звіти про заходи (наведені в описі відповідних видів діяльності).